

Svarsfrekvens och metod

Bedömningen baseras på rapportering från samtliga 21 länsstyrelser, som i sin tur bygger på rapportering från kommuner och andra regionala aktörer. Insamlingsmetod kan skilja sig åt mellan län och kommuner och har inte kvalitetssäkrats i denna sammanställning. Res- och aktivitetsdata inkluderas från Telia Crowd Insights och Google Mobility Reports.

Sammanfattning

Den samlade generella efterlevnaden vecka 23 bedöms av 10 län som medel och av 10 län som hög, vilket kan jämföras med 10 respektive 11 förra veckan. Bedömning av den generella efterlevnaden saknas från 1 län. Underlagen för bedömningarna är inhämtade både före och efter att rekommendationerna ändrades den 1 juni.

I veckans rapportering framkommer fortsatt en bristande efterlevnad hos personer som vaccinerats och bland unga vuxna. En sammantagen bild av den bristande efterlevnaden hos vaccinerade är att fullvaccinerade individer tenderar att sluta följa råd och rekommendationer. Ett återkommande exempel i rapporteringen är att personer vid tillsägelser av exempelvis serveringspersonal framhåller att de är vaccinerade och därmed skyddade. Norrbotten lyfter ökad frekvens av "privata" tillställningar i samband med stundande skolavslutningar och sommar, och konstaterar att det är utmanande att nå fram till individer i denna åldersgrupp kring det enskilda ansvarstagandet.

Flera län lyfter att det är mer människor i rörelse i parker, på torg och gågator, uteserveringar och på badplatser. Resandet i kollektivtrafiken har minskat kraftigt till följd av pandemin, dock ser både Hallandstrafiken och kollektivtrafiken i Västra Götaland en tendens till ökat resande, vilket troligen är kopplat till ökad vaccinationsgrad och det fina vädret.

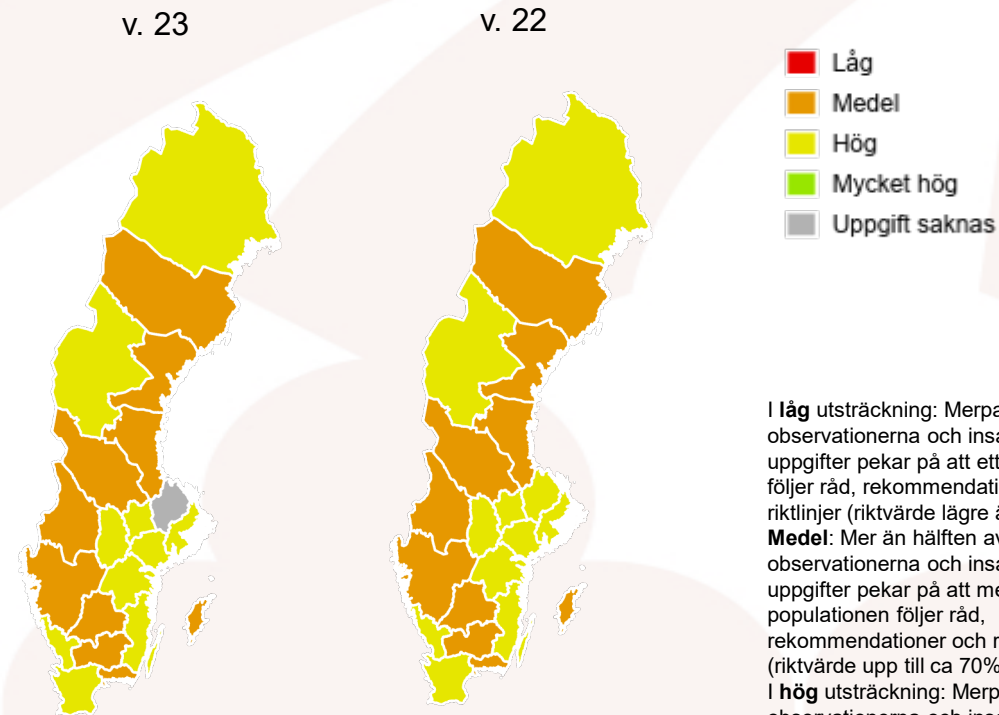
Kalmar och Östergötland uttrycker en oro över att lättnader i restriktionerna indikerar att faran för smittspridning är över.

Kommentarer/slutsatser

Motivationen hos allmänheten att följa råd och rekommendationer riskerar att minska vid avtagande smittspridning, ökad vaccinationstäckning, varmare väder och i samband med att lättnader genomförs nationellt. Detta innebär en pedagogisk utmaning att förmedla vikten av att fortsatt följa råd och rekommendationer i detta skede; framförallt till de grupper där det enskilda ansvaret brister.

Flera län rapporterar om risk för ökade kontaktytor i samband med stundande skolavslutningar, studentfirande och privata tillställningar.

BEDÖMD EFTERLEVAD PER LÄN

I **låg** utsträckning: Merparten av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att ett viss lågt antal följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde lägre än 50%).
Medel: Mer än hälften av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att mer än hälften av populationen följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde upp till ca 70%).
I **hög** utsträckning: Merparten av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att flertalet följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde mer än 70%).
I **mycket hög** utsträckning: I princip samtliga observationer och insamlade uppgifter pekar på att i princip hela populationen följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde 90-100%).

Samlad bedömning nationella resmönster

Resandet inom länen mellan den **29 maj – 6 juni ökade (4%)** jämfört med förra veckan. För tidigare veckor rapporterades följande genomsnittliga förändringar för resmönster inom länen (jämfört med föregående vecka): v.21: -2%, v.20: 0%, v.19: 2%, v.18: -2%.

Mellan den **26 maj – 1 juni ökade** aktiviteten inom kategorin "bostad" (**2%**) och **minskade** aktiviteten inom kategorierna "shopping och nöje" (**8%**), "matbutiker och apotek" (**4%**), "utomhus" (**53%**), "station i kollektivtrafiken" (**5%**) och "arbetsplatser" (**2%**) jämfört med föregående sjudagarsperiod (**19–25 maj**).

Kollektivtrafik

Följsamheten av råd och rekommendationer inom kollektivtrafiken bedöms vara fortsatt oförändrad denna vecka jämfört med förra veckan: 7 län anger hög, 12 län medel, 1 län låg efterlevnad medan 1 län saknar bedömning. Efterlevnaden av munskyddsanvändning rapporteras vara låg i 17 län medan den saknas för 4 län. Belägningsgraden bedöms vara medel i 13 län och låg i 4 län medan bedömning saknas för 4 län.

Gotland rapporterar om tillfällig trängsel när elever tillåts sluta tidigare än schemalagd tid, då förstärkning inom kollektivtrafiken baserats på schemalagd sluttid. Gävleborg rapporterar att munskyddsanvändandet är vanligare bland de yngre resenärerna än de äldre, vilket troligtvis beror på att vaccinationsgraden är högre bland de äldre resenärerna.

Identifierade särskilda områden och situationer med risk för ökad smittspridning

(+/- anger förhållande till vecka 22)

- **Allmänna sammankomster och offentliga tillställningar:** 3 (+1) Gotland anger sammankomster som auktioner och loppmarknader.
- **Privata sammankomster:** 15 (+1) Flera län rapporterar om skolavslutningar, studentfirande och privata tillställningar. Kronoberg rapporterar att föreningar ordnar årsmöten och andra möten.
- **Serveringsställen:** 9 (+0) Kronoberg anger ökat tryck på uteserveringar vid varmare väder.
- **Handelsplatser inkl. paketutlämning inomhus:** 12 (-2) Halland ser en tendens till att många fortsatt besöker butiker i par eller grupp.
- **Handelsplatser utomhus:** 3 (-1)
- **Skolmiljöer och fritidsgårdar:** 12 (+3) Värmland och Östergötland lyfter skolmiljöer och fritidsaktiviteter.
- **Arbetsplatser:** 10 (+1)
- **Offentliga rum inomhus:** 3 (+1) Region Gotland anger kryssningsfartygens anlop vid passagerargången samt i hamnterminalen.
- **Offentliga rum utomhus:** 10 (+0) Uppsala och Blekinge rapporterar om ungdomsgång som samlas. Flera lyfter badplatser och parker.
- **Träningslokaler och idrottsaktiviteter:** 5 (+0)
- **Kollektivtrafik:** 5 (+1)
- **Motorträffar:** 4 (-1)
- **Övrigt:** 8 (-1) Alla 8 län framför minskad efterlevnad bland redan vaccinerade.

Vidtagna åtgärder

- **Information och kommunikation:** Västerbotten har genomfört regionalt riktade kommunikationsinsatser till ungdomar, unga vuxna och studenter i syfte att minska smittspridningen. I Östergötland har Linköpings kommun genomfört informationsinsats riktad till företagare och allmänhet, om vad som gäller och vikten av att fortsätta följa råd och rekommendationer. Kronoberg rapporterar om informationsinsatser till föreningar i Uppvidinge kommun om de anpassningar/lättnader som gäller från den 1 juni. I Västmanland har Svenska kyrkan gått ut med information om vad som gäller vid ökat maxantal besökare till samtliga enheter samt på sin interna webb. Västernorrland uppger fortsatta kommunikationsinsatser om smittläget och gällande rekommendationer.
- **Råd och rekommendationer:** Stockholm rapporterar om "Anpassning av smittskyddsåtgärder och stegvisa lättnader av restriktioner till följd av covid-19", antagen den 4 juni, samt att andningsskydd och visir ska användas vid arbete i annans hem vid misstanke om eller vid konstaterad smitta av covid-19. I Uppsala rapporterar en kommun att de fortsätter att begränsa besöksantalet på bibliotek men utökar öppettiderna efter den 1 juni. Västra Götaland har beslutat om att öppna upp verksamheter såsom idrottshallar och bibliotek. Västmanland rapporterar att en del kommuner har öppnat utebad med vissa restriktioner. Jämtland uppger att församlingarna inom Svenska kyrkan har förberett sig för att kunna ta emot flera deltagare på till exempel gudstjänster genom att märka upp sittplatser enligt Folkhälsomyndighetens anvisningar.
- På Gotland har extra ordningsvakter beställts för att hantera situationen vid kryssningsfartygens anlop.
- Skåne rapporterar att Landskrona kommun har beslutat om lösning för digital trängselupplysning på stränderna samt att Perstorps kommun har beställt "fotavtryck" för att markera avstånd vid badanläggningar.
- 10 län rapporterar inte något nytt.

Behov av åtgärder

- Gävleborg och Västernorrland efterlyser tydligare kommunikation kring eventuella kommande lättnader av restriktionerna och vad de innebär samt hur de påverkar allmänheten.
- Stockholm ser behov av försiktig öppning av verksamheter och fortsatta möjligheter till att eventuellt tillämpa vistelseförbud. Indikationer finns om att festlokaler används för vigsel. Förtydligande behövs kring vad som gäller vid vigsel som hålls i annan lokal än i kyrkan.
- 16 län rapporterar inte något nytt.

Övrigt

- I Västerbotten rapporterar media om en stor utomhusfest i Umeå där flera hundra personer deltog.